

Ο Χριστός με φράκο

Νικηφόρωφ-Βόλγιν Βασίλειος

Φαίνεται πως είχαν σχεδιάσει από καιρό να κάνουν αντιπερισπασμό στη νυχτερινή ακολουθία της Αναστάσεως. Ολόκληρη τη Μεγάλη Εβδομάδα ήταν αναρτημένα πλακάτ σ' όλα τα κεντρικά και πολυσύχναστα σημεία της πόλης:

Όρθρος της Κομσομόλ!

Ακριβώς στις 12 τα μεσάνυχτα!

Ελατέ να δείτε τη νέα κωμωδία του Αντώνη Ιζιούμωφ

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΕ ΦΡΑΚΟ

Στον κεντρικό ρόλο

Ο ηθοποιός του θεάτρου Μόσχας

Αλέξανδρος Ροστόβτσεφ.

Χείμαρρος ευφυολογίας!

Τρελλό γέλιο!

Το βράδυ του Μεγάλου Σαββάτου, η δημοτική μπάντα πέρασε απ' όλους τους δρόμους της πόλης, καλώντας το λαό στην παράσταση. Μπροστά από τους οργανοπαίχτες πήγαινε ένας σωματώδης νεαρός με ιερατική αμφίεση και καλυμμαύχι. Κρατούσε ένα πλακάτ σαν λάβαρο, οπού ήταν ζωγραφισμένος ο Χριστός με φράκο και ψηλό καπέλο! Στα πλάγια βάδιζαν κομσομόλοι με αναμμένες δάδες. Όλη η πόλη είχε σηκωθεί στο πόδι.

Πλήθος άρχισε να καταφθάνει στο θέατρο. Πάνω από την κεντρική είσοδό του έγγραφε με κόκκινα φωτεινά γράμματα:

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΕ ΦΡΑΚΟ

Στη μεγάλη αίθουσα τα μεγάφωνα μετέδιδαν ραδιοφωνική ομιλία από το σταθμό της Μόσχας με θέμα: «Ο αισχρός ρόλος του χριστιανισμού στην Ιστορία των λαών». Όταν σταμάτησαν τα μεγάφωνα, η χορωδία των κομσομόλων, με συνοδεία ακορντεόν, άρχισε να τραγουδάει:

Με την προσευχή δε βλέπω προκοπή.

Σβησμένο είναι το χέρι μου.

Δε θέλω, όχι, τον προφήτη Ηλία!

Δώστε μου το φως του Ηλία*!...

* Υπονοούν τον Λένιν, του οποίου ο πατέρας λεγόταν Ηλίας.

Το πλήθος ξέσπασε σε αλαλαγμούς, βρισιές και χαχανητά. Έβαλαν τα χέρια στους γοφούς, έτριξαν τα δόντια, βρυχήθηκαν:

— Κι άλλο, παιδιά! Πιο άγρια! Βαράτε!...

... Τρεις γριές ψωμολυσιάρες

Δυο σαρακιασμένοι γέροι

Άδειο, άδειο το εκκλησάκι

Δεν μαζεύει πια πεντάρα!...

— Πιο δυνατά! Δώστε του! Πιο ζωντανά!

...Αχ, αυγουλάκι μου

δεν έχεις τσουγκριστεί

Με πόσες θεϊκές κουταμάρες

έχουμε ποτιστεί!...

— Πιο δυ-να-τα! Και πιο σκλη-ρα!

Πλησίαζαν μεσάνυχτα.

Από τη μικρή εκκλησούλα, που ήταν κοντά στο θέατρο, βγήκαν οι πιστοί για την τελετή της Αναστάσεως. Σκοτάδι. Οι άνθρωποι δεν ξεχωρίζουν — μονάχα οι φλογίτσες των κεριών, που τρεμόπαιζαν και προχωρούσαν αργά-αργά.

«Την ανάστασίν σου, Χριστέ Σωτήρ,
άγγελοι υμνούσιν εν ουρανοίς...»

Σαν είδαν τη λιτανεία οι κομσομόλοι, ξελαρυγγιάστηκαν στα γιουχαΐσματα και τα σφυρίγματα.

Το στησαν πάλι στο τραγούδι:

Ε, συ, μηλαράκι μου, κυλίσου
Ο δρόμος είναι γλιστερός
Παράσυρε όλους τους αγίους
Πάσχα των κομσομόλων.

Οι φλόγες των κεριών ήταν τώρα ακίνητες μπροστά στην είσοδο του ναΐσκου.

Από κει ήρθε η απόκριση στο τραγούδι των κομσομόλων:

«Χριστός ανέστη εκ νεκρών
θανάτω θάνατον πατήσας
και τοις εν τοις μνήμασι
ζωήν χαρισάμενος»!

Η μεγάλη αίθουσα του θεάτρου ήταν γεμάτη κόσμο. Η παράσταση άρχισε...

Πράξη πρώτη:

Πάνω στη σκηνή είχαν αναπαραστήσει το ιερό ενός ναού. Στην υποτιθέμενη αγία τράπεζα βρίσκονταν μπουκάλια με κρασί και μεζέδες. Ολόγυρα, σε ψηλά καθίσματα — αυτά που έχουν στα μπαρ — ήταν καθισμένοι οι ηθοποιοί, ντυμένοι με ιερατικά άμφια. Τσουγκρίζαν και έπιναν με άγια ποτήρια. Κάποιος άλλος, με διακονικό στιχάρι, έπαιζε φουσαρμόνικα. Στο πάτωμα κάθονταν σταυροπόδι μερικές τάχα καλόγριες κι έπαιζαν χαρτιά.

Οι θεατές έσκαγαν στα γέλια.

Κάποιος ζαλίστηκε. Την ώρα που τον έβγαζαν από την αίθουσα, βρυχιόταν σαν θηρίο, γελώντας άγρια και κουνώντας το κεφάλι, μα έχοντας το βλέμμα πάντα καρφωμένο στη σκηνή, οι παράξενοι μορφασμοί του χλωμού προσώπου του προκάλεσαν περισσότερο γέλιο...

Στο διάλειμμα οι υπεύθυνοι της παραστάσεως έλεγαν:

— Όσα είδατε είναι μόνο τα λουλούδια, καρποί θα ρθουν σε λίγο! Περιμένετε...

Στη δεύτερη πράξη θα βγει ο Ροστόβτσεφ, και τότε πραγματικά θα τρελαθείτε!...

Πράξη δεύτερη:

Ο διάσημος ηθοποιός παρουσιάστηκε στη σκηνή κάτω από θύελλα ζητωκραυγών και χειροκροτημάτων. Φορούσε μακρύ, λευκό χιτώνα και στα χέρια του κρατούσε χρυσό Ευαγγέλιο. Παρίστανε το Χριστό. Σύμφωνα με το έργο, έπρεπε να διαβάσει δυό στίχους — μονό δυό στίχους — από τους Μακαρισμούς. Πλησίασε αργά, με ιεροπρέπεια, σ ένα αναλόγιο και ακούμπησε το Ευαγγέλιο. Με τη βαθιά, κυματιστή φωνή του αναφώνησε:

- Πρόσχωμεν!

Στην αίθουσα ξαφνικά βασίλεψε απόλυτη σιωπή.

Ο Ροστόβτσεφ άνοιξε το ιερό βιβλίο και άρχισε να διαβάζει:

— Μακάριοι οι πτωχοί τω πνεύματι, ότι αυτών εστίν η βασιλεία των ουρανών...
Μακάριοι οι πενθούντες, ότι αυτοί παρακληθήσονται...

Στο σημείο αυτό έπρεπε να σταματήσει. Εδώ ακριβώς θα απάγγελλε έναν φοβερό, χλευαστικό, βλάσφημο μονόλογο, που θα τελείωνε με τη φράση: «Φέρτε μου το φράκο και το καπέλλο!»

Δεν έγινε όμως αυτό!

Ο ηθοποιός απροσδόκητα σωπαίνει. Και η σιωπή του κρατάει τόσο πολύ, που από τα παρασκήνια αρχίζουν ν άνησυχούν. Του υπαγορεύουν τα λόγια που έπρεπε να πει, του κάνουν απεγνωσμένα νοήματα... αυτός όμως στέκεται σαν μαρμαρωμένος. Δεν ακούει, δεν βλέπει, δεν καταλαβαίνει τίποτα.

Τέλος, σε μια στιγμή, συνταράζεται ολόκληρος. Με τρομαγμένο βλέμμα κοιτάζει το ανοιχτό Ευαγγέλιο. Τα χέρια του τραβάνε σπασμωδικά το χιτώνα. Το πρόσωπό του αλλοιώνεται. Στυλώνει τα μάτια στο βιβλίο και αρχίζει πρώτα να ψιθυρίζει κι έπειτα να διαβάζει όλο και πιο δυνατά:

— Μακάριοι οι πεινώντες και διψώντες την δικαιοσύνην, ότι αυτοί χορτασθήσονται. Μακάριοι οι ελεήμονες, ότι αυτοί ελεηθήσονται...

Είναι απίστευτο: Στο θέατρο, που πριν από λίγο το δονούσαν οι βλαστήμιες και οι εμπαιγμοί, επικρατεί τώρα νεκρική σιγή. Και μέσα σ αυτή τη σιγή κυκλοφορούν, σαν τις πασχαλινές λαμπάδες ολόγυρα στην εκκλησία, τα λόγια του Χριστού:

— Υμείς εστε το φως του κόσμου... αγαπάτε τους εχθρούς υμών... προσεύχεσθε

υπέρ των επηρεαζόντων υμάς και διωκόντων υμάς...

Ο Ροστόβτσεφ διάβασε αργά και καθαρά ολόκληρο το πέμπτο κεφάλαιο του κατά Ματθαίον ευαγγελίου, και κανένας δεν κουνήθηκε, κανένας δεν διαμαρτυρήθηκε. Μήπως η ιερόσυλη μεταμόρφωση του ηθοποιού είχε αποκαταστήσει μπροστά στα μάτια τους — όπως, άλλωστε, και στου ίδιου τα μάτια — τη γκρεμισμένη εικόνα του ζωντανού Κυρίου;...

Στα παρασκήνια ακούγονταν δυνατοί ψιθυρισμοί και νευρικοί βηματισμοί. Δεν είναι δυνατόν! Θ άστειεύεται ο Ροστόβτσεφ! Κάποιο κόλπο σκαρώνει! Να, τώρα, όπου να ναι, μ ένα χτύπημα στα γόνατα, με δυό του λέξεις, θα ξεσηκώσει το κοινό! θα τους κάνει να χτυπιούνται!...

Μα στη σκηνή έγινε κάτι ακόμα πιο απροσδόκητο, που έκανε αργότερα ολόκληρη τη χώρα να το συζητάει:

Ο Ροστόβτσεφ σχημάτισε μ ευλαβική επίδεκτικότητα πάνω στο σώμα του το σημείο του σταυρού, και είπε:

- Μνήσθητί μου, Κύριε, όταν έλθης εν τη βασιλεία σου!...

Κάτι ακόμα πήγε να πει, αλλά τη στιγμή εκείνη κατέβασαν την αυλαία. Μετά από λίγα λεπτά, μια νευρική φωνή ανακοίνωσε από τα μεγάφωνα:

— Λόγω ξαφνικής ασθένειας του συντρόφου Ροστόβτσεφ, η σημερινή θεατρική παράσταση ματαιώνεται!

Πηγή: <http://www.agiazoni.gr/article.php?id=64586214971073417876>